



# Stichting Hugo Kotestein

*Voor behoud en versterking van de  
(historisch-) ruimtelijke kwaliteit van de  
stads- en dorpsgebieden en het landelijk gebied*

## Jaarverslag 2009



# Inhoud jaarverslag 2009

Pagina 2	- Colofon
Pagina 3	- Voorwoord Bert Bakker "Hugo Kotestein vijfendertig"
Pagina 4	- Organisatie
Pagina 5	- Uitreiking oorkonde 2008
Pagina 6	- Verslag werkgroep Montfoort/Linschoten
Pagina 8	- Verslag werkgroep Oudewater
Pagina 10	- Verslag werkgroep Bodegraven/Nieuwerbrug
Pagina 11	- Verslag werkgroep Kamerik
Pagina 13	- Verslag werkgroep Harmelen
Pagina 16	- Verslag werkgroep Woerden/Zegveld

Foto omslag:

## **Haanwijkersluis**

De in 2009 gerestaureerde Haanwijkersluis in Harmelen is een rijksmonument.

Sinds de renovatie is de sluis weer volop beschikbaar voor het schutten van boten van de Leidsche Rijn naar de Oude Rijn en andersom.

Het werk omvatte het restaureren van de schutsluis, sluiswanden, natuurstenen onderdelen en het renoveren van zes deuren en van de vier puntstukken/aanslag-drempels, het vernieuwen van drie vleugelwanden en het verstevigen van 14 remmingwerkpalen.

Naast de sluis ligt een spuikoker die voor gebruikt wordt ten behoeve van de Kleinschalige Wateraanvoer (KWA) naar West Nederland. Sinds 2007 wordt de koker steeds ook ingezet voor de watervoorziening van de Oude Rijn en de doorvoer van water naar Rijnland.

Korte historie:

Op de plaats van de sluis werd in 1413 een dam in de Oude Rijn aangelegd om het Bijleveldse water tegen te houden. De Haanwijkersluis werd in 1656 gebouwd en vormde de kering tussen de polders Haanwijk en Bijleveld. Verschillende malen werd de sluis her- of verbouwd. De Oude Rijn was een drukbevaren rivier en vormde de hoofdverbinding tussen Leiden, Woerden en Utrecht.

# Stichting Hugo Kotestein

**Eerste contactpersoon** voor de stichting is de secretaris:

Marijke Okkerman,  
Van Teijlingenweg 106,  
3471 GE Kamerik -  
tel. 0348-401252 mobiel 0640 96 9966  
e-mail: [info@hugokotestein.nl](mailto:info@hugokotestein.nl)  
website: [www.hugokotestein.nl](http://www.hugokotestein.nl)

## De stichting Hugo Kotestein

De stichting is in 1975 opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied: de regio Woerden en omstreken.

Het gaat hierbij om beeldbepalende gebouwen en andere elementen die waardevol zijn uit stedenbouwkundig, landschappelijk, architectonisch of cultuurhistorisch oogpunt.

Het initiatief tot de oprichting is genomen door de Stichts-Hollandse Historische Vereniging (SHHV) nadat een aantal historische gebouwen in Woerden onder de slopershamer was gevallen.

Dit gold onder meer het 17de eeuwse Proveniershuis in Woerden, dat werd gebouwd door Hugo Jasperszoon Kotestein, stadstimmerman (aannemer en bouwmeester). De stichting is dan ook naar hem genoemd. Hugo Kotestein was lid van de vroedschap van Woerden en enige tijd burgemeester. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41172329.

De notariële akte is ingeschreven op 3 juni 1975.

## Colofon:

Dit jaarverslag is een uitgave van  
de stichting Hugo Kotestein  
p/a van Teijlingenweg 106  
3471 GE Kamerik  
[www.hugokotestein.nl](http://www.hugokotestein.nl)  
[info@hugokotestein.nl](mailto:info@hugokotestein.nl)  
0348-401252

Dit jaarverslag is tot stand gekomen met  
medewerking van het bestuur en de  
werkgroepen van de stichting.  
Redactie: Marijke Okkerman



# Hugo Kotestein vijfendertig

In 2000 vierden we het vijftiengjarige bestaan van de stichting Hugo Kotestein. We hadden een goed gevuld Concordia met bestuurders en relaties en een interessant programma met sprekers\*. Een van hen was de inmiddels hoogbejaarde Hugo Kotestein zelf die tot zijn ontsteltenis moest constateren dat het door hem ontworpen Proveniershuis was afgebroken en dat de Rijn was omedempt tot Rijnstraat.

Een van de waarnemingen die toen werd gedaan was dat we onszelf een groeiende berg monumenten aandoen. Die opmerking kwam van cultuurhistoricus Ed Jonker van de Universiteit Utrecht. Hij bedoelde dat de maatschappij bij het verstrijken van de tijd steeds meer nieuwe monumenten 'produceert' die de moeite van het behoud waard zijn. De vergrijzing helpt dan ook nog eens een handje. Al die grijze kuiven hebben hun eigen wensen op het gebied van monumentenzorg.

Maar klopte het ook? Ongetwijfeld is het waar dat de belangstelling voor monumenten is toegenomen en het aantal objecten dat in aanmerking komt ook. Alleen heb ik niet het gevoel dat we dus meer hebben overgehouden. Kijk alleen naar het centrum van Woerden dat in de afgelopen tien jaar op de schop ging. Alle moeite die we als nazaten van Hugo Kotestein hebben gedaan voor het Kerkplein in Woerden is maar mondjesmaat omgezet in behoud. Hetzelfde lijkt het geval met het Defensie-eiland dat nu aan de beurt is.

Ad Vernooy van het ministerie van Vrom (directie Cultureel Erfgoed) sprak over de bouwambitie in het Groene Hart. Rond 2000 was de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening net uit. Voor de hierin geformuleerde bouwambitie was een oppervlak van 300.000 hectare nodig, zo groot als de provincie Zuid-Holland. Ik heb geen idee of die plannen allemaal zijn gerealiseerd, waarschijnlijk niet. Maar het was wel zo dat velen het Groene Hart als virtuele schiettent hebben beschouwd. Het mooie is dat dit in een aantal gevallen is afgestopt. Als goede voorbeelden noem ik het afwijzen van het

golfterrein in de polders bij Kamerik en het tegenhouden van het landschapsbouwen tussen Harmelen en Woerden. Beiden met dank aan de provincie Utrecht.

Het zijn voorbeelden die je kunt aanvullen met grote en kleine successen in alle uithoeken van ons mooie werkgebied. Of het nu om de Andrélonfabriek in Bodegraven gaat of een hoofdmeesterswoning in Driebruggen. Een fabrieksschoorsteen in Woerden of een fraai geconserveerde boerderij in Montfoort. De conclusie luidt: de strijd voor het behoud van monumenten en landschappen is misschien soms wel een ongelijke maar hij heeft zeker en vast zin. Het jaar 2010 markeert geen kroonjaar, maar vijfendertig is wel een mooie leeftijd. Voor een nieuw feest wacht ik nu maar af tot het vijftigjarige bestaan van Hugo Kotestein. Dan ben ik vast geen voorzitter meer, maar misschien kan ik dan zelf optreden als personificatie van Hugo Kotestein (even een pruikje op) en dan ga ik mij zonder blikken of blozen verheugen over hoe leuk het is dat er weer water door de Rijnstraat stroomt.

Bert Bakker  
voorzitter

\* gegevens ontleend aan artikel J. van Es, Woerdense Courant d.d. 30 november 2000



# Organisatie

Het werkgebied van de stichting is het hart van het Groene Hart en bestaat uit de huidige dan wel voormalige gemeenten Bodegraven, Driebruggen-Waarder, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden en Zegveld.

Globaal gaat het om een gebied dat ligt in het stroomgebied van de Oude Rijn en de Hollandse IJssel, ter weerszijden van de provinciegrens tussen Zuid-Holland en Utrecht.

De stichting kent een federatieve opzet. Lokale of meer regionale werkgroepen houden zich bezig met de ontwikkelingen in het gebied. Ze hebben bevoegdheid om zelfstandig in overleg te treden met gemeenten, particulieren en andere belanghebbenden. Dit heeft geleid tot de oprichting van een zevental werkgroepen, die hieronder, met vermelding van hun voorzitter, worden genoemd:

Bodegraven - Wil Baas  
Harmelen - Pier Sinia  
Kamerik - Hein Kuiper  
Montfoort/Linschoten/  
Snelrewaard - Peter Versloot  
Oudewater - Jan van 't Riet  
Woerden-Zegveld - Piet Brak

## Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat statutair uit benoemingen door de gemeenten uit het werkgebied (geen), één benoeming namens de SHHV (Gerda Zeegers), de voorzitters van de werkgroepen (zie boven) en eigen benoemingen door het zittende bestuur (geen).

Het dagelijks bestuur wordt gekozen uit het bestuur en bestaat in 2009 uit:

Voorzitter – Bert Bakker  
Penningmeester – Magdaleen Mulder  
Secretaris – Marijke Okkerman

De stichting kent formeel geen leden, De deelnemers in de werkgroepen heten statutair correspondenten.

**Eerste contactpersoon** voor de stichting is de secretaris:

Marijke Okkerman,  
Van Teijlingenweg 106,  
3471 GE Kamerik

tel. 0348-401252 mobiel 0640 96 9966

e-mail: [info@hugokotestein.nl](mailto:info@hugokotestein.nl)

website: [www.hugokotestein.nl](http://www.hugokotestein.nl)

Voor de werkgroepen is de voorzitter de contactpersoon.

(zie [www.hugokotestein.nl](http://www.hugokotestein.nl))

## Verslag van het bestuur

### Bestuur

Het dagelijks bestuur van de stichting is in het jaar 2009 gewijzigd. Voormalig penningmeester Hans Albers heeft zijn taak overgedragen aan Magdaleen Mulder uit Woerden.

### Correspondenten en donateurs

Het aantal leden van de werkgroepen stond in 2008 uit 33 personen. In 2009 was er een kleine groei en zijn er 38 werkgroepleden. In 2008 was het aantal donateurs 76. In 2009 waren dat er 84.

Het is voor de continuïteit van de stichting van belang dat er zich nieuwe leden voor het werk in de werkgroepen en donateurs aanmelden.

### Vergaderingen

In het verslagjaar hebben drie vergaderingen plaatsgevonden: op 17 maart, 21 april, en 10 november 2009.

De stichting vergadert normaliter tweemaal per jaar met het dagelijks bestuur en de voorzitters van de werkgroepen.

Daarnaast wordt eenmaal per jaar een plenaire vergadering georganiseerd waar alle werkgroepleden en donateurs voor worden

uitgenodigd.

Op 25 september 2009 waren alle donateurs en werkgroepleden uitgenodigd in Kamerik ter gelegenheid van de oorkondeuitreiking aan Samco Hoogendoorn (zie verderop in dit verslag), georganiseerd door de werkgroep Kamerik.

## Financiën

Omdat wij geen subsidies ontvangen zijn wij voor onze inkomsten afhankelijk van donaties, giften en rente.

Dit betekent dat we onze uitgaven zoals secretariaatskosten zoveel mogelijk moeten beperken. Het bestuur ontvangt voor haar werkzaamheden geen vergoeding.

In 2009 hebben wij geen subsidie ontvangen voor de jaarlijkse oorkondeuitreiking en zijn de kosten uit de lopende middelen betaald.

Er werd besloten om gebruik te maken van juridische ondersteuning om te trachten de bouw van een benzinestation aan de Wulverhorsterbaan in Woerden te voorkomen. Deze procedure loopt nog. De kosten waren niet begroot. Hierdoor hebben we 2009 afgesloten met een negatief resultaat van € 1.402,04 (jaar 2008 pos. saldo van € 1.036,67). Het negatieve saldo werd in mindering gebracht op de algemene reserve.

De kascommissie heeft de boekhouding gecontroleerd en goedgekeurd.

Magdaleen Mulder,  
Penningmeester

# Uitreiking oorkonde 2009

**Hugo Kotestein oorkonde 2009** voor Connie & Samco Hoogendoorn uit Kamerik

Op vrijdagmiddag 25 september is de Hugo Kotestein oorkonde door burgemeester W.H. Schmidt van Woerden uitgereikt aan Samco en Conny Hoogendoorn als blijk van waardering voor de voorbeeldige wijze waarop zij de restauratie van de voormalige burgemeesterswoning van Kamerik, een rijksmonument, hebben uitgevoerd.

Delen van het pand waren verzakt en interne en externe verbouwingen hebben het pand in de loop der tijd ernstig aangetast.

De ontvangers van de oorkonde hebben de restauratie –met hulp van velen- zelf ter hand genomen.

Het pand is voorzien van een nieuwe fundering en in zijn geheel weer rechtgezet. De tomeloze zelfwerkzaamheid van de heer Hoogendoorn heeft geleid tot een nieuw leven voor dit ernstig verwaarloosde monumentale pand. Dit project kan als voorbeeld dienen hoe met relatief bescheiden middelen toch een uitstekend resultaat kan worden bereikt.

Het pand heeft een prominente rol gespeeld in de geschiedenis van Kamerik. Omstreeks 1850 is het gebouwd als burgemeesterswoning, annex gemeentesecretarie. In de loop der tijd heeft het nog vele andere functies gehad: dokterswoning, kapperszaak, café en kruidenierszaak. Na de tweede wereldoorlog is het pand in gebruik genomen als naaiatelier van de firma Dolfing. Het is toen intern drastisch verbouwd en aan de achterzijde vergroot. Vele Kamerikse dames hebben in het naaiatelier werk gevonden.

De laatste 25 jaar was in het pand een boekenantiquariaat gevestigd. Na de recente restauratie bevinden zich in het pand twee winkelruimtes en een aantal appartementen.

De uitreiking van de oorkonde vond plaats in gebouw Elim, tegenover de NH kerk van Kamerik op vrijdagmiddag 25 september.

Na de uitreiking waren er presentaties over de historie en de methode van rechtzetten van het pand, een dorpswandeling naar het pand met toelichting. Tenslotte een feestelijk drankje bij de direct achter het pand gelegen voormalige timmerwerkplaats.

In de timmerwerkplaats waren foto's en een film van de restauratiewerkzaamheden te zien. Al met al kijken wij terug op een zeer geslaagde bijeenkomst.



Foto boven: pand voor de restauratie  
Foto onder: na restauratie





# Verslag uit de werkgroepen

## Montfoort/Linschoten

De volgende personen maken deel uit van de werkgroep Montfoort/Linschoten:

Peter Versloot (voorzitter)

Ada Beerthuizen-van Kooten

Anne de Goederen

Cees Ouwehand

Gerard Rozendal

De werkgroep heeft zeven maal vergaderd dit jaar. Daarnaast zijn de leden enkele keren ad hoc bij elkaar geweest om snel te kunnen reageren op actualiteiten en plannen die aan hen werden voorgelegd. De voorzitter is namens de stichting afgevaardigd in de monumentencommissie (vice-voorzitter). Contactadres: Miep Giesstraat 6, 3417 CZ Montfoort - Email: paversloot@planet.nl

### Activiteiten

De belangrijkste aandachtspunten en ontwikkelingen binnen het werkgebied in 2009 waren:

### Gemeentelijk monumentenbeleid

Onze werkgroep speelt een zeer actieve rol bij de samenstelling van de lijst met kandidaat panden voor de gemeentelijke monumentenlijst. In 2009 zijn slechts twee panden aangewezen, hetgeen het totaal op 14 brengt.

Het gaat om

- het stadspand Hoogstraat 22 (zie foto rechts)

- de villa Overijssel aan de Hofdijk 63

De werkgroep dringt erop aan jaarlijks de afgesproken vijf panden aan te wijzen en hoopt op een inhaalslag in 2010.

### Bouwprojecten en bouwplannen

#### Oostrand binnenstad

Vanaf 2008 participeerde de werkgroep in de klankbordgroep Oostrand Binnenstad en benadrukte daar dat deze strook net buiten de vesting zoveel mogelijk open ruimte moest blijven en niet moest worden bebouwd. Met name de plannen voor een appartementencomplex op locatie voormalige pastorie aan de Boslaan achtten wij een ongewenste versterking van Montfoort entree aan de oostkant van de stad. Op de locatie van de voormalige garage Van Jaarsveld is wel ruimte voor kwaliteitsverbetering. De werkgroep sprak in bij raad- en commissievergadering.



Hoogstraat 22 aangewezen als gemeentelijk monument met in de inzet het fraaie Jugendstil dakkapel.

Eind 2009 werden deze plannen aan de gemeenteraad voorgelegd en bleef van de plannen weinig over. Het belangrijkste punt, bouw van dit forse appartementencomplex, kreeg geen meerderheid.

#### Jan Snel.

Op de locatie Jan Snel op Willeskop is de wens van de eigenaar om plm. 2 ha agrarisch terrein in te richten voor opslag van goederen en vrachtwagen parkeerplaats middels een art 17 procedure. De werkgroep heeft bezwaar gemaakt tegen deze plannen. De werkgroep is van mening dat het open uiterwaardenlandschap rondom de unieke historische steenovenschoor, van grote landschappelijke waarde is. Deze steenovenschoor is slechts kortgeleden aangewezen als waardevol gemeentelijk monument en is een laatste restant van de steenindustrie langs de Hollandse IJssel. De werkgroep gelooft niet in de tijdelijkheid van de oplossing en vreest een permanente uitbreiding van het industrieterrein. Intussen is duidelijk dat de Provincie ook kritisch de naleving van de vergunningen van Jan Snel volgt. De werkgroep blijft de berichtgeving volgen.

#### Stadstuinen.

In de Visie op de Binnenstad 2030 van Montfoort is aangegeven dat de stadstuinen behouden moeten worden. Het betreffen de laatste grotere stukjes groen in de binnenstad. Eén van deze tuinen dreigt inmiddels te worden versnipperd,

# Montfoort/Linschoten

waardoor het oorspronkelijk karakter verloren gaat.

## **Landgoed Mastwijk.**

NV Afvalzorg kwam met plannen om in de uiterwaarden van Mastwijk 5 villa's te bouwen om de ontwikkeling van de voormalige vuilstort Mastwijk tot een Landgoed van 25 ha mogelijk te maken. De werkgroep maakte hier-  
tegen bezwaar, sprak in bij commissievergadering en vond de aantasting van de uiterwaarden een te hoge prijs voor het Landgoed en het geheel een gekunstelde oplossing. De gemeenteraad kwam tot eenzelfde conclusie en stemde het plan af.

## **Veld in het stadspark**

Op plannen om door het stadspark een multifunctionele baan aan te leggen werd sceptisch gereageerd. De werkgroep liet via de pers en later in de inspraak weten dat zij tegen verdere afbrokkeling van het stadspark en tegen asfalt in het park is. De plannen zijn inmiddels weer van tafel.

## **Inventarisatie waardevolle houtopstanden**

Anne de Goederen heeft namens de werkgroep een uitgebreide reactie gegeven op de voorgestelde bomenlijst voor Linschoten aan de gemeente. Daarop is de lijst door het door de gemeente ingeschakelde boomtechnisch adviesbureau Van Jaarsveld / Van Scherpenzeel op een aantal punten aangepast.

## **3. Media-uitingen**

Ook het afgelopen jaar zijn weer diverse artikelen verschenen waarin de werkgroep zijn mening op lokale ontwikkelingen heeft gegeven. De werkgroep kwam in de media o.a. op voor het behoud van het karakteristieke van de Oostrand binnenstad, het niet bebouwen van de uiterwaarden op Mastwijk als compensatie voor een Landgoed, het behoud van de stadstuinen, tegen de uitbreiding in het landelijk gebied van het industrieterrein van Jan Snel op Willeskop en inzake de plannen voor de aanleg van een veld in het stadspark.

## **Open Monumentendag**

Evenals vorige jaren heeft de werkgroep medewerking verleend aan deze dag.

## **Relatie met de gemeente**

Periodiek overleg van de werkgroep met de wethouder Ruimtelijke Ordening vindt zes keer per jaar plaats. De werkgroep stelt het zeer op prijs dat dit periodieke overleg met de wethouder plaatsvindt. De werkgroep wordt in een vroegtijdig stadium bij ontwikkelingen betrokken en de wethouder wordt op de hoogte gebracht van de zorgen van de werkgroep.

## **6. Overig.**

De plannen voor een golfbaan tussen Montfoort en Linschoten zijn voorlopig van de baan. De werkgroep heeft aangegeven de huidige open ruimte met karakteristiek cope-landschap zwaar te waarderen.



Kinderen die meedoen voor de fotowedstrijd op Open Monumentendag



Help ons beschermen  
en word donateur of sponsor

[www.hugokotestein.nl](http://www.hugokotestein.nl)



# Verslag uit de werkgroepen

## Oudewater

De werkgroep HK Oudewater, bestaat uit de volgende leden:

Jan van 't Riet (voorzitter)

Cor van den IJssel

Theo Pollemans.

Het contact adres is: J.B.van 't Riet, Kromme Haven 3, 3421 BK Oudewater  
(tel 0348 562007- mail j.vant.riet@hetnet.nl)

In 2008 is besloten tot meer samenwerking met de Geschiedkundige Vereniging van Oudewater (met 300 leden) om het draagvlak te vergroten. Om dit te verwezenlijken is er regelmatig contact met Jacques Zanen en Nel van Gool.

### Doelstelling

Met 166 rijksmonumenten en 140 gemeentemonumenten heeft Oudewater een monumentale binnenstad met een grote historische en culturele waarde en heeft daarom een beschermde status. Omdat uitbreidingsmogelijkheden in de buitengebieden beperkt zijn, is de druk om in de binnenstad te bouwen groot. Werkgroep Oudewater van Stichting Hugo Kotestein stelt zich ten doel de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad te behouden en te versterken. Als eigentijdse nieuwbouw aan de specifieke eisen voldoet die een historisch centrum stelt, kan dat een bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van het beschermde stadsgezicht. De werkgroep wil deze doelstelling realiseren door gevraagd en ongevraagd advies, door actie, publiciteit en geregeld overleg met de gemeentelijke instanties.

### Activiteiten

Om haar doelstellingen te realiseren was de werkgroep Oudewater in 2009 op de volgende wijzen actief:

#### Overleg gemeente Oudewater

Viermaal (op 12 januari, 17 april, 26 juni en 9 oktober 2009) vond het structurele contact plaats met de gemeente Oudewater in de persoon van de ambtenaar monumentenzorg L.Bos. Onderwerpen bij deze besprekingen waren o.a. vooroverleg bij nieuwe bouwprojecten, het signaleren van onregelmatigheden, het indienen van bezwaren, het leveren van kennis en het indienen van voorstellen om bepaalde panden de status van monument te verlenen. Van deze besprekingen

zijn steeds notulen opgesteld door de heer Bos.

Op 6 juli vond de jaarlijkse bespreking plaats met wethouder T. Smelik, waarin de diverse actuele bouwactiviteiten en bouwplannen aan de orde kwamen.

#### Politiek overleg

Er is een aanzet gemaakt tot overleg met de politieke partijen in de Oudewaterse gemeenteraad.

Via artikelen in de plaatselijke pers, De IJselbode en het AD, werd enkele malen het standpunt van de werkgroep naar voren gebracht betreffende actuele zaken, zoals bouwplannen aan de Zuid Linschoterkade.

#### Hoorzitting

Tijdens een hoorzitting op 9 april heeft de werkgroep haar bezwaarschrift uit 2008 tegen het plan appartementen te bouwen aan de Zuid-Linschoterkade toegelicht.

#### Visie Beeldkwaliteitsplan

De werkgroep heeft schriftelijk haar visie gegeven op het Beeldkwaliteitsplan voor de bouw van 32 appartementen aan de St.-Janstraat. Punten van kritiek: ligging, hoogte en massaliteit van het project.

Tevens heeft de werkgroep schriftelijk haar visie gegeven op het Beeldkwaliteitsplan voor de appartementenbouw locatie Wijngaardstraat. Ook hier punt van kritiek de hoogte.

#### Bouwaanvraag appartementen

Een projectontwikkelaar heeft een bouw-

aanvraag ingediend voor de bouw van een aantal appartementen op de locatie Papenhoef. Deze locatie is zeer omstreden en wij gaan ervan uit dat deze aanvraag negatief beoordeeld zal worden.

#### Monumenten

Het voorstel van de werkgroep -reeds gedaan in 2008- om een aantal monumenten in Papekop en Diemerbroek plus de schans in Hekendorp aan te wijzen als monument, is helaas nog steeds niet in behandeling genomen. In 2009 heeft de werkgroep bovendien voorgesteld het pand Lange Burgwal 61 als zodanig aan te wijzen.

#### Bouwplannen Westerwal

De bouwplannen op de locatie Westerwal zijn al jaren een slepende kwestie. De werkgroep is voorstander om het alternatieve plan 'De Vrienden van het Havenkwartier' een kans te geven.

#### Openbare school

De voormalige Openbare School aan de St.-Janstraat is een Rijksmonument en verkeert in slechte staat. Het is tijd om het gebouw een goede bestemming te geven, zodat aan de restauratie kan worden gewerkt. 'Arco Architecten' heeft te kennen gegeven hierin haar kantoor te willen vestigen en het pand in zijn oude luister te herstellen. Wij vinden dat dit plan serieus bekeken moet worden.

#### Hoogheemraadschap

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlande heeft in 2009 aangekondigd de keuren van o.a. de waterkeringen te herzien.

## Oudewater

Hierin was opgenomen dat bomen en beplantingen op de waterkeringen moesten verdwijnen. De werkgroep heeft samen met de Gemeente Oudewater haar zienswijze met succes kenbaar gemaakt.

### Behoud Lopikerwaard

In 2009 zijn er contacten gelegd met de stichting Werkgroep Behoud Lopikerwaard waarbij afspraken gemaakt zijn om bij gemeenschappelijke belangen, zoals het behoud van monumentale waarden in het landschap, samen te werken.

### Algemeen

De werkgroep hoopt in 2010 haar samenwerking met de Gemeente te continueren door middel van de gebruikelijke contacten om zo mee te denken in de vele nieuwe ontwikkelingen die er aan komen binnen het beschermde stadsgezicht. We hopen onze doelstellingen in de politiek aan de orde te stellen en via de plaatselijke pers onze mening weer te geven. Dit alles om een bescheiden bijdrage te kunnen leveren aan het behoud en versterking van het historische karakter van Oudewater en omgeving.

Jan van 't Riet,  
Voorzitter werkgroep Oudewater



De bovenste foto met trapgevel is gelegen op de Lange Burchwal 61. Het pand is gebouwd in opdracht van Gijsbert van der Lee en de Stichting Hugo Kotestein Oudewater zou het pand graag op de Gemeentelijke Monumentenlijst zien. De foto's daaronder de Grote St. Michael'skerk, een Hallenkerk uit de 15e eeuw. Rechts de Heksenwaag op de markt gebouwd in 1595. Boven een gevelsteen die zich in de voorgevel van Lange Burchwal 61 bevindt voorstellende twee lijndraaiers met een rad voor het maken van touw.



# Verslag uit de werkgroepen

## Bodegraven/Nieuwerbrug

Onze werkgroep bestaat uit de volgende personen.

Wil Baas (voorzitter)  
Ries de Vos  
Jan Labordus  
Marjolein de Wit  
Gert-Jan Rodenburg  
Chris Zwaan

Contactgegevens: Weijland 5, 2415 BA Nieuwerbrug  
Email: w.baas01@hetnet.nl

### Activiteiten

Wij hebben diverse keren deelgenomen aan de inspraak bij gemeentelijke plannen en visies.

#### Inspiraakmogelijkheden

Inspiraak m.b.t. het voorontwerp bestemmingsplan Kern Bodegraven.

Wij hebben in dit kader gevraagd naar de juridische status van de aanduiding “cultuurhistorische waarde”.

De MIP-lijst (Monumenten Inventarisatie Project) kan als basis dienen om elementen met cultuurhistorische waarde te beschermen. Wij ijveren ervoor de MIP-lijst te gebruiken bij het verstrekken van sloopvergunningen.

Inspiraak in 2 sessies m.b.t. de stedenbouwkundige visie met beeldkwaliteit. Helaas is in de conceptnota die hieruit volgde een visie getoond die niet de onze is. Wij werden zelfs niet geïnformeerd terwijl we wel in de colofon genoemd werden. Zo leek het dat we het met de nota eens waren. Middels brieven en telefoongesprekken met B en W is dit weer hersteld.

Inspiraak m.b.t. een duurzame afronding van Bodegraven oost. Hierin hebben wij onze visie kenbaar gemaakt.

Inspiraak m.b.t. de structuurvisie Bodegraven noord.

Wij hebben bezwaar tegen elke vorm van uitbreiding met uitzondering van de uitbreiding van de begraafplaats. Het toestaan van bebouwing en omleggen van de rondweg geeft een onaanvaardbare aantasting van de natuurwaarden van een van de mooiste aaneengesloten open gebieden in het Groene Hart. Elke uitbreiding in dit gebied dient uitgesloten te worden. De Provincie toont hier een onduidelijk zwalkend beleid.

In het verleden is dit plan afgevoerd maar tot onze verbazing is het weer terug op de agenda gelobbyd. Zoals bekend zijn juist zulke ingrepen op termijn funest voor dit unieke gebied.

#### Monumentencommissie

De Monumentencommissie heeft sinds 1 januari 2009 een wettelijke status, iedere gemeente dient zo'n commissie te hebben. Hugo Kotestein is hier vertegenwoordigd in de MC, maar in 2009 heeft er geen enkele vergadering plaatsgevonden.

Ook op herhaald aandringen om de Monumentencommissie bijeen te roepen, is geen respons gekomen. Kennelijk heeft de gemeente Bodegraven het te druk met alle bouwplannen en geen tijd voor de cultuurhistorische waarden van ons dorp.

Wij zijn dan ook zeer teleurgesteld, mede omdat er in het centrum bouwplannen zijn die ten koste kunnen gaan van belangrijke gebouwen. Een voorbeeld is het voormalig pand van Maks Wijnhandel in de Wilhelminastraat. Er worden ook plannen ontwikkeld rond de NH kerk.



Naast een afdeling van de Stichting Hugo Kotestein is er in Bodegraven ook een zeer actieve Historische Vereniging die een grote rol speelt in het historisch besef van veel Bodegravers. Je zou verwachten dat al die activiteiten enige weerklank krijgen van het gemeentebestuur. Helaas niets van dit alles, er blijft voor ons werk aan de winkel. Hopelijk gaat het in 2010 beter.

Wil Baas,  
voorzitter werkgroep Bodegraven



# Verslag uit de werkgroepen

## Kamerik

De werkgroep behartigt de belangen van de Stichting in het gebied van de voormalige gemeente Kamerik, bestaande uit de buurtschappen 's Gravensloot, Houtdijken, Kamerik, Kanis, Oud Kamerik en Tec-kop. De werkgroep bestond gedurende de verslagperiode uit de volgende leden:

Jaap Klein, Burg. Reijerslaan 50, Kamerik

Hein Kuiper, Mijzijde 49, Kamerik (voorzitter)

Leendert Noordergraaf, Lindelaan 11, Kamerik

Paul Ranke, Houtkade 1, Kamerik

De werkgroep heeft in 2009 acht maal formeel vergaderd.

Ons werkgroeplid Jaap Klein is eind november 2009 plotseling overleden. Jaap heeft zich meer dan dertig jaar actief ingezet voor de stichting. Hij was een groot kenner van de lokale geschiedenis en zette zich de laatste jaren vooral in voor het beheer van ons Kameriks archief. Zijn plotselinge overlijden heeft ons diep geschokt. Wij zullen hem missen.

### Activiteiten van de werkgroep:

#### Kameriks archief

Begin 2009 hebben wij ons kameriks archief verhuisd naar een speciaal voor het archief gebouwde kastenwand in het voormalige Rabobank gebouw. Wij zijn de eigenaars van het pand erkentelijk voor het belangeloos verlenen van onderdak aan het archief. De archivaris van het streekarchief te Woerden heeft ons met raad en daad terzijde gestaan bij deze operatie.

#### Structuurvisie gemeente Woerden

In de in 2009 gepubliceerde concept structuurvisie van de gemeente Woerden werden een aantal grootschalige ingrepen in het cultuurhistorisch waardevolle landschap rond de stad Woerden voorgesteld. Ook werkgroep Kamerik heeft zich actief ingezet voor het onder de aandacht brengen van deze aanslagen op het cultuurlandschap.

Grootschalige nieuwbouwprojecten langs de Rijn oevers (z.g. 'landschapsbouw') en de aanleg van een groot industrieterrein in de nu nog ongerepte polder ten zuiden van de A12 (Reijerscop) werden door de gemeenteraad afgewezen.

Tevens was een plan voor het aanleggen van een uitgestrekte golfbaan bij Kamerik in de structuurvisie opgenomen. De werkgroep heeft hierover contacten gehad met de initiatiefnemers, het gemeentebestuur van Woerden, de gemeenteraad van Woerden en met het provinciebestuur. Eind 2009 heeft het provinciebestuur aan het gemeentebestuur van Woerden laten weten dat deze plan-



Boerderij 's Gravesloot 27

nen 'strijdig zijn met het provinciaal belang' en dat de provincie tegen eventueel doorzetten van de plannen wettelijke instrumenten in zal zetten. De golfbaanplannen op de locatie bij Kamerik zijn derhalve 'van de baan'.

#### Behoud bedreigde boerderij op 'sGravesloot.

De werkgroep werd door omwonenden geattendeerd op het feit dat de nieuwe eigenaar van een cultuurhistorisch waardevolle boerderij op 'sGravesloot voornemens zou zijn de boerderij te slopen. De stichting Hugo Kotestein heeft hierop het gemeentebestuur van Woerden

verzocht de boerderij op de lijst van gemeentelijke monumenten te plaatsen. De gemeentelijke monumentencommissie adviseerde het gemeentebestuur desgevraagd tot plaatsing op de lijst over te gaan.

Het gemeentebestuur besloot uiteindelijk het verzoek van de stichting niet te honoreren. De boerderij krijgt derhalve geen beschermde status. De stichting heeft tegen dit besluit in juli 2009 bezwaar aangetekend. De afhandeling van ons bezwaarschrift liet in januari 2010 helaas nog steeds op zich wachten.

#### Herinrichting dorpshart Kamerik

De gemeente Woerden is eind 2009 begonnen met de uitvoering van de voorgenomen herinrichting van het dorpshart. Leidraad bij de herinrichting is de situatie rond 1910, zoals die uit oude ansichten uit ons kameriks archief naar voren kwam. Er is intensief contact geweest met medewerkers van de gemeente Woerden over details van de uitvoering.



Oorkonde 2009 voor restauratie hoge pand rechts. Zie ook de voetgangersbrug over de wetering met ophaalbrug op de achtergrond.

Uit archiefstudies is ons gebleken dat er al in 1649 tot omstreeks 1920 een voetgangersbruggetje over de wetering heeft gelegen, juist vóór de kerk en de Kerkstraat. De werkgroep is in 2009 gestart met een onderzoek om te bezien of een dergelijke voetgangersbrug weer teruggelegd kan worden. Dit zou prachtig aansluiten bij de herinrichting van het dorpshart.

De eerste signalen, zowel van gemeentebestuur als mogelijke sponsors, zijn positief.

### **Uitreiking Hugo Kotestein oorkonde 2009**

Begin 2009 heeft het stichtingsbestuur besloten de Hugo Kotestein Oorkonde 2009 uit te reiken aan de eigenaars van het pand van Teijlingenweg 41 te Kamerik. De eigenaars, Samco en Conny Hoogendoorn ontvingen de oorkonde uit de handen van de burgemeester van Woerden als blijk van waardering voor de voorbeeldige wijze waarop zij de restauratie van de voormalige burgemeesterswoning van Kamerik, een rijksmonument, hebben uitgevoerd. Lees meer hierover elders in dit jaarverslag

### **Varia:**

- Voor onze nieuwe wijkwethouder Bert Westerink is een rondleiding door de dorpskern georganiseerd.
- Het historische belang van de Kamerikse Wetering is ook op landelijk niveau erkend. De wetering kreeg een prominente plaats in de nationale watercanon. Zie [www.watercanon.nl](http://www.watercanon.nl)

### **Beoordeling bouwaanvragen:**

Een aantal vergunningaanvragen voor bouw, verbouw of sloop aan objecten in ons werkgebied zijn ingezien en beoordeeld op aantasting van monumentale of cultuurhistorische waarden. Gelukkig was het dit jaar slechts in een enkel geval noodzakelijk in actie te komen.

### **Advisering:**

Een aantal adviezen is uitgebracht aan de (meestal nieuwe) eigenaren van monumentale panden en boerderijen in ons werkgebied. Dit geschiedt soms ook in samenwerking met de gemeentelijke monumentencommissie.

Hein Kuiper,  
voorzitter werkgroep Kamerik

Lid worden van een werkgroep?  
Neem vrijblijvend contact met de werkgroep  
in uw woonplaats!

[www.hugokotestein.nl](http://www.hugokotestein.nl)



# Verslag uit de werkgroepen



Na het overlijden van wijlen werkgroeplid Ger Koeleman in december 2008 zijn er twee nieuwe werkgroepleden toegetreden. De werkgroep Harmelen bestaat nu uit de volgende leden:

Donald Lambert, Korenmolen 74, 3481 AW Harmelen

Wim Letteboer, Ambachtsheerelaan 17, 3481 GJ Harmelen

Pier Sinia, Dammolen 88, 3481 AN Harmelen

Veel activiteiten zijn uitgevoerd in samenwerking met de projectgroep Harmelen van de Stichts-Hollandse Historische Vereniging.

Contactgegevens: Dammolen 88, 3481 Harmelen.

Email [piersinia@xs4all.nl](mailto:piersinia@xs4all.nl) - Tel. 0348-442558



## Activiteiten van de werkgroep in 2009

### Beschermd dorpsgezicht Harmelen

De Raad van gemeente Woerden was reeds in 2006 akkoord gegaan met het verzoek om het buitengebied tot “beschermd dorpsgezicht” te verklaren. Gemeente Woerden had daarom aan Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten verzocht om het buitengebied te beschermen, maar de minister had echter kort daarvoor besloten om aanwijzingen van “beschermd dorpsgezicht” af te bouwen. De ministeries van VROM en van Landbouw hebben per brief aan Dorpsplatform Harmelen laten weten dat de gevraagde bescherming er in feite is, omdat het gebied tot het Nationaal Groene Hart behoort.

### Haanwijk 8

Vroeger zijn in Harmelen en omgeving diverse scheepswerven geweest. De werkgroep heeft het pand Haanwijk 8 onderzocht, omdat bij dit pand een oude - niet meer in gebruik zijnde - scheepswerf behoort van begin 20e eeuw. Deze werf verkeert in matige staat, maar het is de enige ca. 100-jarige bewaard gebleven scheepswerf in gemeente Woerden. Dit pand verdient daarom toch de status van gemeentelijk monument.

### Bestemmingsplan Kern Harmelen

Na publicatie van het Voorontwerp Bestemmingsplan Harmelen is een reactie gemaakt, samen met de projectgroep Harmelen van SHHV. In deze reactie is verzocht om plekken en adressen te inventariseren, die grote cultuurhistorische en landschappelijke waarden bezitten, zoals diverse belangrijke oevers, tuinen, natuurgebied De Kievit en Romeinse Limes. Tevens is een opsomming vervaardigd van de panden, die als Karakteristiek moeten worden gekenmerkt, zodat deze waardevolle panden in de toekomst beleidsmatig meer worden beschermd.

Het gemeentelijke monument, waarvan in 2007 tijdens een schouw in de Dorpsstraat van Harmelen achterstallig onderhoud was geconstateerd, is gerestaureerd. Kern Harmelen (en ook daarbuiten) heeft een groot aantal rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en gezichtsbepalende monumenten. In dit jaar zijn aan de gevels van dertien monumenten in de kern van Harmelen informatieborden bevestigd. Tijdens “Open monumentendag 2009” zijn deze borden onthuld.

### Uitbreiding binnen de kom van Harmelen

Inzake de inbreuklocatie in Harmelen, gelegen tussen Ambachtsheerelaan, Tuinderij en Meerkoet, kan vermeld worden dat over en weer met de grondeigenaren is onderhandeld.

Van definitieve verkoop van grond is nog geen sprake.

De grondeigenaren willen invloed op wat



er in hun achtertuin gaat gebeuren, evenals de belangen vereniging Toekomst Tuinderij Groot.

Door de economische recessie staan de activiteiten van dit gebied op een laag pitje. Desniettemin blijft alertheid gewenst.

## **Ruimtelijke Structuurvisie Woerden 2009-2030**

De werkgroep heeft de structuurvisie grondig onderzocht en aanbevelingen gemaakt voor de zienswijzen van verschillende instellingen.

De door Stichting Hugo Kotestein en de projectgroep Harmelen ingediende zienswijzen - die veel bezwaren bevatten - worden door de werkgroep ondersteund.

De Ministeries van VROM en Landbouw hebben ook veel kritiek op de structuurvisie. Zij gaan niet akkoord met het voorgenomen industrieterrein ten oosten van Harmelen, omdat de behoefte hieraan onvoldoende is onderbouwd. Deze Ministeries stemmen ook niet in met de reservering voor een toekomstige verbindingsweg tussen de A12 bij Harmelen en de N228, omdat dit de kernkwaliteiten van het gebied aantast. Het Ministerie van Landbouw heeft tevens in een brief aan Dorpsplatform Harmelen benadrukt dat er expliciet aandacht dient te worden besteed aan de waarden van de Ecologische Hoofdstructuur in relatie tot de toekomstige activiteiten. Structuurvisie Woerden 2009-2030 heeft een grote impact voor de toekomstige ontwikkelingen van Harmelen en de gebieden rondom Harmelen. Het is daarom opmerkelijk dat de gemeente eerst twee informatiebijeenkomsten in Woerden en Kamerik heeft georganiseerd en pas na zeer veel protesten ook nog ééntje in Harmelen.

## **Open monumentendag 2009**

In de bibliotheek van Harmelen is veel historisch materiaal van de omvangrijke verzameling over Harmelen van Carl Siegert tentoongesteld, zoals gravures en kaarten uit de 18e eeuw, foto's over oude beroepen uit de 18e, 19e en 20e eeuw en klassenfoto's uit de 20e eeuw. Voorts zijn

in de Hervormde kerk historische beelden over deze kerk te zien. Het monumentale tuinhuis 't Spijk bij huize Harmelen is ook toegankelijk en men kan in deze omgeving onder begeleiding een aquarel maken van huize Harmelen.

Een belangrijke gebeurtenis op monumentendag 2009 is de onthulling van twee panelen (over de geschiedenis van Harmelen en over huize Harmelen) en dertien tekstborden, die op de gevels van dertien in de kern Harmelen geselecteerde monumenten bevestigd gaan worden. Wethouder Ypma schroeft het eerste tekstbord op de gevel van de Hervormde kerk, nadat burgemeester Schmidt het startsein hiervoor geeft.

## **Gebied Avontuur Natuur in Harmelen Oost**

Het gebied Avontuur Natuur betreft een klein gebiedje van ca. 6 ha dat grenst aan de woonkern van Harmelen Oost. Tijdens de ontwerpfasen is er regelmatig overleg geweest tussen de bewonersgroep/klankbordgroep met en de gemeente. De werkgroep Harmelen is hierin vertegenwoordigd. Na vertrek van een ambtenaar is dit structurele overleg zonder verklaarbare redenen beëindigd.

Op 10 december 2009 is het gebied Avontuur Natuur officieel geopend. Het gebied is in hoofdlijnen volgens het ontwerp uitgevoerd, maar de natuur ziet er slordig uit en lijkt niet op een mooi natuurgebied. Het is onduidelijk hoe het beheer in de toekomst zal worden uitgevoerd.

De overdracht van het beheer door de gemeente aan Staatsbosbeheer is door toeval bij de werkgroep bekend geworden. Het is niet gelukt om met Staatsbosbeheer een gesprek te hebben, want op de hiervoor geplande dag kwam Staatsbosbeheer niet opdagen.

Momenteel beheersen loslopende honden dit gebied; mooi grasland, hazen en diverse vogels zijn verdwenen. Dit is in tegenspraak met de afspraken, die tijdens het ontwerp zijn gemaakt. Het gebied behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur, maar dit wordt momenteel niet herkend.

De werkgroep is van mening dat er duidelijke richtlijnen moeten komen voor het beheer en tevens bepalingen voor het creëren en in stand houden van een waardevol natuurgebied.

## **Randwegen rondom Utrecht & Bedrijventerrein in polder Bijleveld**

De werkgroep heeft tezamen met Groene Buffer medewerking verleend aan acties van organisaties en bewonersgroepen uit Vleuten, De Meern, Haarzuilens, stad Utrecht en overige plaatsen rondom Utrecht.

De werkgroep heeft bezwaar ingebracht tegen een snelweg door het natuurgebied van Haarzuilens, Den Ham en polder Bijleveld en benadrukt dat de gave polder Bijleveld intact moet blijven voor de toekomstige generaties.

De provincie heeft na deze acties een voorkeurrecht voor de snelwegen vastgesteld, zodanig dat bestaande wegen zoveel mogelijk worden verbreed (A12, Zuilenring, A27) en er geen nieuwe wegen komen door een gaaf landschap. De werkgroep kan zich hiermee verenigen.

Dit betekent echter niet het einde van de bedreigde verrommeling van polder Bijleveld, want er zijn meer dreigingen. Na het torpederen van een beoogd nieuw groot bedrijventerrein in polder Reijerscop ten zuiden van de A12, is het plan ontstaan om in polder Bijleveld ten noorden van de A12 een bedrijventerrein te vestigen (eventueel in combinatie met een golfveld). Het vestigen van een nieuw bedrijventerrein in Harmelen is echter volstrekt onnodig, omdat er een enorme leegstand is van de bedrijfsterreinen in de omgeving. De werkgroep vindt het niet acceptabel dat er een bedrijvenpark zal komen in polder Bijleveld, wegens de te grote nadelen en het ontbreken van de noodzaak.

Een ander dreiging betreft de geluidshinder: Harmelen en vooral polder Bijleveld hebben veel geluidshinder als gevolg van

# Harmelen

de snelweg A12

De geluidshinder dreigt zelfs zeer fors toe te nemen, indien de wens van sommige instanties om een vliegroue met landinghavens van helikopters langs de A12 te realiseren, zou worden gehonoreerd. Volgens de “Milieuvisie” van 2005 zou de geluidsoverlast in de woonkernen drastisch worden teruggedrongen. Een vliegroue van helikopters in een dichtbevolkt woon- en natuurgebied is uiteraard ontoelaatbaar.

De onduidelijkheden maken het noodzakelijk om de verdere planologische ontwikkelingen van Bijleveld en omgeving alert te volgen.

## Boerderijlinten

In Harmelen zijn diverse boerderijlinten aanwezig, zoals bijvoorbeeld: Reijerscop, Gerverscop, Breudijk en Haanwijk. Het aantal boerderijen met landbouw in Nederland neemt in snel tempo af. Door de economische en maatschappelijke ontwikkelingen bestaat het gevaar dat boerderijlinten in de toekomst gaan verdwijnen, indien er geen maatregelen ter bescherming zullen worden genomen.

De werkgroep is daarom gestart om boerderijlinten in Harmelen in kaart te brengen. Er heeft dit jaar een eerste schouw plaatsgevonden in Reijerscop.

Pier Sinia,  
voorzitter werkgroep Harmelen



## Foto's:

Reijerscop 12: Langhuisboerderij van omstreeks 1890 met een Serliaans venster in de top, dat veel boerderijen aan de Reijerscop hebben.

Reijerscop 27: Langhuisboerderij met rieten zadeldak van 1885 op de plaats waar een oudere voorganger heeft gestaan; het heeft ook een Serliaans venster.

Reijerscop 34: Boerderij van meer recente datum op de plaats van een vroegere voorganger.

Reijerscop 36: Langhuisboerderij van eind 18e eeuw onder rietgedekt zadeldak met wolfseinden.



# Verslag uit de werkgroepen

## Woerden/Zegveld

### Activiteiten

In het afgelopen jaar hebben we in de werkgroepvergaderingen de behandeling van een bijzonder onderwerp geïntroduceerd. Halverwege de vergadering wordt een half uur tijd vrijgemaakt voor een presentatie door één der leden over een onderwerp dat raakt aan de gebouwde historie. Op de agenda stonden: het gebruik van oud-hollandse wandtegels in boerderijen en woonhuizen, de veranderingen in recente tijd van een stukje cope-landschap bij de Kromwijkerdijk, het gebruik van gas voor (straat) verlichting, de historie van enkele boerderijen in Rietveld en Barwoutswaarder en de restauratie van een woonhuis in Zegveld.

### Projecten

#### Tankstation Wulverhorst- baan:

Door GA van Vliet Tank BV is in 2007 een bouwplan ingediend voor een nieuw tankstation aan de Wulverhorstbaan. Om het bouwplan mogelijk te maken is een artikel 19-procedure nodig.

De beoogde bouwlocatie ligt in de strook langs de Kromwijkerwetering die door de gemeente ooit bestemd is als groene buffer tussen het bedrijventerrein Middelland en de boerderijenstrook langs de Kromwijkerdijk. De gemeente heeft in februari 2009 een bouwvergunning 1ste fase verleend, de Stichting heeft hiertegen



In 2009 hielden we als werkgroep 6 vergaderingen. Daarnaast werden veel zaken in kleinere groepen besproken.

Aan het einde van het verslagjaar telde de werkgroep 13 leden.

De leden zijn:

Gert Boelhouwer  
Piet Brak (voorzitter)  
Annemarie Bremer  
Jan Willem Burggraaff  
Luc van Dam  
Bert van Elk

Ed van Keimpema  
Albert Klaassen  
Marcel Koopmans  
Ernst Meijer  
Bert van Mourik  
Anne de Goederen  
Lucienne Thomassen

bezwaar gemaakt. Het bezwaar spitst zich toe op de aantasting van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van deze plek in de directe nabijheid van de Kromwijkerdijk en de Kromwijkerwetering. Het bezwaar is voor de gemeente geen aanleiding geweest om de

bouwvergunning te vernietigen. Vervolgens heeft de Stichting in samenwerking met de Stichting Comité Behoud Kromwijkerdijk /Wulverhorst en Scoutinggroep Woerden een beroepschrift ingediend bij de Rechtbank Utrecht. Voor juridische bijstand in dezen is de hulp ingeroepen van het advocatencollectief Spuistraat 10 te Amsterdam.

De drie samenwerkende Stichtingen hebben een studie laten verrichten naar

alternatieve locaties voor de vestiging van een tankstation in Woerden. De studie is verricht door bureau VMC te Maarssen. De uitkomst is dat er gelijkwaardige locaties zijn aan te wijzen met minder aantasting van het landschap. De bouwvergunning 2de fase is inmiddels ook verleend. Hiertegen heeft de Stichting bij de gemeente formeel bezwaar gemaakt.

De Stichting Hugo Kotestein zal alle mogelijkheden benutten om de bouw van het tankstation in de strook te voorkomen.

#### Defensie-eiland

Via een Europese aanbestedingsprocedure is Blauwhoed/Vorm geselecteerd als partij om het Defensie-eiland te gaan ontwikkelen en saneren.

In 2007 heeft onze werkgroep een rapport opgesteld om aandacht te vragen voor de aanwezige cultuurhistorische waarden van het huidige complex.

De werkgroep heeft gepleit voor behoud van gebouw B, C, Q, de wasserij en de schoorsteen. De wasserij en de schoorsteen zijn door plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst beschermd.

In het plan van Blauwhoed/Vorm worden gebouw B en C behouden. Ook gebouw Q heeft een plaats gekregen in het ontwerp. Er komen bruggen naar het eiland. Er is echter onzekerheid over de vorm en architectuur van de nieuwe gebouwen. Uit de getoonde schetsen is dat nog niet te halen. Nieuwbouw zal qua vorm en architectuur moeten aansluiten op het bestaande militair-industriële karakter. Verder zou de bebouwing niet hoger moeten worden dan de gemiddelde hoogte van de te behouden gebouwen en de woonhuizen in de omgeving.

Op het eiland zijn diverse herinneringssteekens aanwezig. De werkgroep is bezig met een inventarisatie. Het moet mogelijk zijn deze kleine monumenten in te passen in de nieuwe ontwikkelingen.



# Woerden/Zegveld

Eind 2009 zijn door de gemeente enkele bijstellingen op het oorspronkelijke plan van Blauwhoed gepresenteerd. De huidige bouwcrisis is aanleiding om meer grondgebonden woningen en minder appartementen in het plan op te nemen. Ook voor het parkeren zijn de plannen anders. Eén van de twee parkeerkelders is geschrapt. Hiervoor wordt compensatie gezocht in parkeren op een overdekt binnenterrein op het noordelijk deel.

## Ruimtelijke structuurvisie

De gemeente is in 2008-2009 naar buiten gekomen met de nota "Ruimtelijke structuurvisie Woerden 2009-2030". De Stichting Hugo Kotestein heeft via een uitgebreide zienswijze en via inspraakreacties stelling genomen tegen een aantal onderwerpen uit de visie. Omdat de visie zich richtte op het gehele grondgebied van de gemeente Woerden is de brief in samenwerking tussen de werkgroepen van Kamerik, Harmelen en Woerden-Zegveld tot stand gekomen. De onderwerpen van de zienswijze waren: landschapsbouw, bedrijventerrein, golfterrein, randwegen en jachthaven. Door vele organisaties en particulieren is kritiek geleverd op de plannen.

Ook vanuit de Gemeenteraad is veel kritiek gekomen op de structuurvisie. In het najaar is de Structuurvisie in gewijzigde vorm door de Raad vastgesteld. Het is zaak scherp te blijven letten op de doorvertaling van diverse elementen uit de visie in opvolgende gemeentelijke plannen.

## Monumentenbudget

B en W heeft in 2008 een monumentennota laten opstellen. De nota is getiteld: "Ankerpunten in de historische omgeving, monumentenbeleid in breed perspectief". De bedoeling van de nota is om meer structuur aan te brengen in het gemeentelijk monumentenbeleid.

Voor een goede uitvoering van het beleid is meer geld nodig. De werkgroep heeft tijdens inspraakrondes meerdere malen gepleit voor optrekking van het monumentenbudget.

De laatste keer was dat in een brief aan de Raad naar aanleiding van het voorstel van het College om € 25.000 te bezuinigen op het monumentenbudget. Dit voorstel heeft het niet gehaald.

## Bestemmingsplan Binnenstad

Het bestemmingsplan Binnenstad is in 2009 vastgesteld. De eerste conceptversies dateerden van 2003. De werkgroep heeft toen uitgebreide reacties gegeven. Het voorlopige plan is op veel punten gewijzigd en aangevuld. Een zwaarwegend punt in het ontwerp-bestemmingsplan was voor de werkgroep de toegestane bouwhoogten op de plankaart voor nieuwbouw op het perceel Torenwal 6. De nieuwe maten zijn te hoog. Via een brief en via inspraak hebben we dit aan de Raad laten weten. Onze mening is niet overgenomen. Het plan is nu definitief.

## Verlichte boerderijenroute

In november 2009 is door de Boerderijenstichting Zuid-Holland een 'verlichte boerderijenroute' georganiseerd in het werkgebied van de Stichting Hugo Kotestein. Op andere plaatsen in de provincie Zuid-Holland waren al eerder verlichte boerderijenroutes uitgezet. De boerderijenstichting vraagt bij de organisatie hulp aan plaatselijke organisaties die actief zijn op het terrein van monumenten en cultuurhistorie. De route ging langs de Oude Rijn tussen Woerden en Bodegraven. Aan weerszijden van de vroegere rivier liggen twee fraaie boerderijlinten. Bert van Mourik van de werkgroep Woerden heeft een groot aandeel gehad in de beschrijving van de boerderijen waarvan een informatief boekje is gemaakt. Op de openingsavond op 10 november reed een vijftal bussen met genodigden langs de route. Elke bus had een gids. Bert van Mourik

en Gert Boelhouwer van de werkgroep Woerden traden op als gids.

## Zandwixsingel

De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om de Zandwixsingel te verbreden. De bedoeling is om de huidige verkeersstromen meer ruimte te geven. De gemeente overweegt een strook van de vestinggracht te dempen waardoor een breder trottoir en een bredere fietsstrook kunnen worden aangelegd. Hiervoor zouden vier volwassen treurwilgen moeten verdwijnen. Er is een informatie-avond gehouden voor bewoners. De Stichting Hugo Kotestein was ook aanwezig op deze avond. De bewoners zijn verdeeld over de te kiezen oplossing. De Stichting is tegen dempen van water op deze plaats. Het karakteristieke beeld van buitengracht en singeloever verdraagt geen ingrepen van deze schaal. De oplossing moet gezocht worden in het beter geleiden van de verkeersstromen. Voor de niet-onderheide huizen van de Zandwixsingel zou het gunstig zijn als het verkeer wordt ontmoedigd om deze route te kiezen. In 2010 komt er vervolgoverleg.

## Hotelplan

Vertegenwoordigers van Stichting Hugo Kotestein en het Landgoed Linschoten hebben in 2009 meerdere keren overlegd met de gemeente over de bouw van een hotel bij de afrit van de A12. Aanvankelijk bestond het plan om een zogenaamde 'landmark' te realiseren, een gebouw van meer dan 50 meter hoog. Uiteindelijk is besloten het gebouw lager te maken, het ontwerp gaat nu uit van een smal gebouw met een hoogte van maximaal 31,5 meter. Het plan bevindt zich nu in de ontwerp-fase en de bestemmingsplanprocedure is opgestart. De werkgroepen Woerden en Montfoort-Linschoten blijven de plannen volgen en houden contact met de gemeente. Het is belangrijk dat vanuit het zuiden gezien de horizonverzuiling niet verder toeneemt.

### Objecten

#### **Boerderij Bredius**

In april 2008 is de Brediushoeve door brand grotendeels verwoest. De hoeve kan hersteld worden. Helaas heeft de eigenaar nog steeds geen concreet herstelplan ingediend. Waarom hiermee gewacht wordt is niet bekend. De huidige situatie is onacceptabel. De monumentale boerderij is een belangrijk onderdeel van het landgoed Bredius, een uniek cultuurhistorisch monument binnen de stedelijke bebouwing van Woerden (foto rechtsboven).



#### **Boerderij Boschlust**

Het landgoed Boschlust - meestal aangeduid als 'Bos van Barten' - is in 2009 verkocht. De nieuwe eigenaar laat de boerderij op het landgoed restaureren. De boerderij was vroeger koetshuis behorende bij het buitenhuis dat ooit op deze plek stond. Wat met het omliggende bos gaat gebeuren is niet bekend. Het gaat hier om een markant boscomplex in een landschappelijk gezien zeer waardevol gebied. De oeverwal van de Oude Rijn is hier in vroeger eeuwen op veel plaatsen afgegraven voor de steen- en panindustrie van Woerden (foto rechtsonder).



Piet Brak,  
voorzitter werkgroep Woerden